

KOMUNIKAZZJONIJIET BI PREZZ LI JINTLAĦAQ GĦAN-NEGOZJI U L-KONSUMATURI

It-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni (ICT) u s-servizzi tal-aċċess għad-data u għall-internet ħadu post is-servizzi tradizzjonali tat-telefonija bħala l-prodotti ewlenin kemm għall-konsumaturi kif ukoll għan-negozji. Illum, aktar u aktar kontenut awdjoviżiv huwa disponibbli fuq talba u l-konnettività tal-internet 4G u 5G qed tesperjenza tkabbir esponenzjali. Bħala rispons għal dan il-fenomeno, l-UE stabbiliet qafas regolatorju għat-telekomunikazzjonijiet li jkopri t-telekomunikazzjonijiet fissi u bla wajers, l-internet u s-servizzi tat-trażmissjoni u tax-xandir permezz ta' sensiela ta' regoli li japplikaw fl-Istati Membri kollha tal-UE.

IL-BAŽI ĠURIDIKA

Peress li t-Trattati ma kinux jipprevedu setgħat diretti fil-qasam tan-netwerks u s-servizzi tal-komunikazzjonijiet elettronici, il-ġurisdizzjoni f'dan il-qasam minflok kienet misluta minn diversi artikoli fit-TFUE. Minhabba n-natura kumplessa tal-prodotti u s-servizzi tal-midja, li la jistgħu jiġu definiti biss bħala oġġetti kulturali u lanqas sempliciment bħala prodotti ekonomiċi, kellhom jinholqu politiki bbażati fuq dik il-ġurisdizzjoni. L-UE tista' konsegwentement tiegħu azzjonijiet rilevanti fil-qafas tal-politiki settorjali u orizzontali, bħal pereżempju: il-politika industrijali (l-Artikolu 173 tat-TFUE); il-politika tal-kompetizzjoni (l-Artikoli 101-109 tat-TFUE); il-politika kummerċjali (l-Artikoli 206 u 207 tat-TFUE); in-netwerks trans-Ewropej (TENs) (l-Artikoli 170-172 tat-TFUE); ir-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u l-ispazju (l-Artikoli 179-190 tat-TFUE); l-approssimazzjoni tal-liġijiet għall-armonizzazzjoni teknoloġika, jew l-użu ta' standards teknoloġiċi simili (l-Artikolu 114 tat-TFUE); il-moviment liberu tal-merkanzija (l-Artikoli 28, 30, 34 u 35 tat-TFUE); il-moviment liberu tal-persuni, is-servizzi u l-kapital (l-Artikoli 45-66 tat-TFUE); l-edukazzjoni, il-formazzjoni vokazzjonali, iż-żgħażaġh u l-isport (l-Artikoli 165 u 166 tat-TFUE); u l-kultura (l-Artikolu 167 tat-TFUE);

L-OBJETTIVI

B'segwitu għall-Istrateġija ta' Lisbona, l-Aġenda Digitali għall-Ewropa^[1] (DAE) giet maħsuba bħala waħda mis-seba' inizjattivi emblematici tal-Istrateġija Ewropa 2020 adottata mill-Kummissjoni. L-aġenda giet ippublikata f'Mejju 2010 bil-għan li tiddefinixxi r-rwol ewleni ta' facilitatur li se jkollhom jiżvolgu l-ICTs biex l-UE tilhaq l-oġġettivi ambizzjużi tagħha għall-2020. L-istrateġija Ewropa 2020 enfasizzat l-

[1]Is-Suq Uniku Digitali - <http://ec.europa.eu/digital-agenda/>

importanza tal-użu tal-broadband biex ikunu pprovduti metodi ta' komunikazzjoni bi prezz li jintlaħaq min-negozji u l-konsumaturi. Il-qafas regolatorju attwali għan-netwerk tal-komunikazzjonijiet elettronici u għas-servizzi tal-komunikazzjoni elektronika għalhekk huwa mibni fuq tliet objettivi ewlenin: it-tfegġig tal-kompetizzjoni, it-titjib tal-funzjonament tas-suq u l-garanzija ta' drittijiet bażiċi tal-utent. Permezz tat-tfegġig tal-kompetizzjoni, l-għan globali hu li l-konsumaturi tal-UE jkunu jistgħu jibbenefikaw minn għażla akbar bis-saħħa ta' prezzijiet baxxi, livell għoli ta' kwalità u servizzi innovattivi. Ir-regoli huma sempliċi, flessibbli u teknoloġikament newtrali, u l-għan huwa deregolamentazzjoni fuq medda itwal ta' żmien.

IL-KISBIET

Il-qafas regolatorju attwali għat-telekomunikazzjonijiet, li jikkonsisti f'pakkett ta' Direttivi u Regolamenti, adottata f'Settembru 2016 biex jitqies l-iżvilupp rapidu fis-settur u biex jiġu armonizzati r-regoli kemm dwar ir-regolamentazzjoni attwali tan-networks u s-servizzi tal-komunikazzjonijiet elettronici, kif ukoll il-proċeduri meħtieġa għall-implimentazzjoni tagħha.

- FI-14 ta' Settembru 2016, fil-komunikazzjoni tagħha dwar "Konnnettività għal Suq Uniku Diġitali Kompetittiv – Lejn Soċjetà Ewropea tal-Gigabits", il-Kummissjoni talbet lill-Parlament, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali u lill-Kumitat tar-Regjuni biex jeżaminaw il-proposta tagħha li tirrevedi l-miri u l-leġislazzjoni eżistenti dwar it-telekomunikazzjonijiet elettronici.
- [Il-kost tat-telekomunikazzjonijiet](#) hu inqas^[2] issa li t-tariffi tar-roaming għad-data, is-sejħiet u l-SMS [għew eliminati għar-residenti tal-UE li qed jivjaġġaw fl-UE jew internazzjonalment](#). Sa minn Ġunju 2017, il-prezzijiet kienu irħas kemm għaċ-ċittadini kif ukoll għall-viżitaturi bis-saħħa tar-regoli "Roam Like At Home" u l-hotspots tal-WiFi bla ħlas offruti liċ-ċittadini u l-viżitaturi fl-ispazji pubbliċi madwar l-Ewropa permezz ta' WiFi4EU^[3];
- Protezzjoni aħjar għall-konsumaturi u n-negozji qed tiġi żgurata bl-adozzjoni ta' leġislazzjoni dwar il-privatezza ([id-Direttiva 2009/136/KE](#)^[4]) u l-protezzjoni tad-data ([id-Direttiva 95/46/KE](#)^[5]), imtejba aktar permezz tal-qafas regolatorju ġdid dwar il-protezzjoni tad-data ([ir-Regolament \(UE\) 2016/679](#)^[6] u [d-Direttiva \(UE\) 2016/680](#)); permezz tat-tiħiħ tal-mandat tal-Aġenzija Ewropea dwar is-Sigurtà tan-Netwerks u l-Infurmazzjoni (ENISA)^[7]; bl-adozzjoni tad-[Direttiva \(UE\) 2016/1148](#) dwar miżuri għal livell għoli komuni ta' sigurtà tan-netwerks u tas-sistemi tal-infurmazzjoni madwar l-Unjoni^[8]; permezz tat-tiħiħ tad-dritt li persuna tibdel l-operatur tat-

[2] [ĠU L 172, 30.6.2012](#), p. 10. Il-liġi tal-UE kkontribwixxiet għal tnaqqis fil-prezzijiet tas-servizzi tat-telekomunikazzjoni ta' madwar 30 % matul l-aħħar għaxar snin.

[3] Proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1316/2013 u (UE) Nru 283/2014 fejn tidhol il-promozzjoni tal-konnnettività tal-internet fil-komunitajiet lokali ([COM\(2016\)0589](#)).

[4] [ĠU L 337, 18.12.2009](#), p. 11

[5] [ĠU L 281, 23.11.1995](#), p. 31.

[6] [ĠU L 119, 4.5.2016](#), p. 1.

[7] Stabbilit bir-Regolament (KE) Nru 460/2004, [ĠU L 77, 13.3.2004](#), p. 1. Ir-rizoluzzjoni leġislattiva tal-Parlament Ewropew tas-16 ta' April 2013 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-Aġenzija Ewropea dwar is-Sigurtà tan-Netwerks u l-Infurmazzjoni (ENISA), [ĠU C 45, 5.2.16](#), p. 102.

[8] [ĠU L 194, 19.7.2016](#), p. 1.

telefonija fissa jew mobbli fi żmien ġurnata tax-xogħol waqt li żżomm in-numru telefoniku originali, jiġifieri l-portabilità tan-numru ([id-Direttiva 2009/136/KE](#)) u permezz tal-istabbiliment tan-numru ta' emerġenza uniku Ewropew, 112 ([id-Direttiva 2009/136/KE](#)), il-linja għall-għajnuna 116000 fil-każ ta' tfal rappurtati nieqsa, il-linja għall-għajnuna 116111 għat-tfal, il-linja għall-għajnuna 116123 għall-appoġġ emozzjonali u pjattaforma online għal soluzzjoni tat-tilwim bejn il-konsumaturi u n-negozjanti online^[9];

- Aċċess aħjar għat-telekomunikazzjonijiet ġie introdott permezz tal-introduzzjoni ta' leġiżlazzjoni biex tiġi stimolata l-kompetizzjoni b'regoli ċari u inkluzivi, kwalità aħjar, prezzijiet aħjar u aktar servizzi (il-Kodiċi Ewropew dwar il-Komunikazzjoni Elettronika); permezz tal-investiment f'netwerks tal-broadband li jappoġġaw l-internet b'ħafna veloċità; permezz tal-appoġġ ta' teknoloġiji mingħajr fili, b'ħat-3G u l-LTE, permezz tal-programm tal-politika tal-ispertu tar-radju, u [permezz tal-armonizzazzjoni tal-użu tal-faxxa ta' frekwenzi 470-790 MHz fl-Unjoni](#) biex tiġi stabbilita konnettività tal-gigabits għall-ixprunaturi soċjoekonomiċi ewlenin kollha^[10].

Bl-għan li titjeb il-konsistenza tal-proċeduri regolatorji nazzjonali, il-Korp ta' Regolaturi Ewropej tal-Komunikazzjonijiet Elettroniki (BEREC) ([ir-Regolament \(KE\) Nru 2018/1971](#)^[11]) jipprevedi l-kooperazzjoni bejn ir-regolaturi nazzjonali u l-Kummissjoni, jipromwovi l-aħjar prassi u l-approċċi komuni, waqt li fl-istess ħin jevita regolamentazzjoni inkonsistenti li tista' toħloq riskju ta' distorsjoni tal-kompetizzjoni fis-suq uniku tat-telekomunikazzjonijiet. Din il-leġiżlazzjoni aġġornata tinkariga lill-Awtoritajiet Regolatorji Nazzjonali biex jipromwovu l-kompetizzjoni fil-provvediment ta' netwerks u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettroniki, u tistabbilixxi l-prinċipji li jirfdu l-operazzjonijiet tagħhom: l-indipendenza, l-imparzjalità, it-trasparenza u d-dritt ta' appell. Fir-rigward tal-ġestjoni tal-ispertu, il-programm pluriennali tal-politika tal-ispertu tar-radju jstabbilixxi d-direzzjonijiet u l-oġettivi tal-politika għall-ippjanar strateġiku u l-armonizzazzjoni tal-ispertu tar-radju. Dan jiżgura li s-suq intern jiffunzjona fl-oqsma tal-politika tal-UE li jinvolvu l-użu tal-ispertu, b'ħall-komunikazzjoni elettronika, ir-riċerka, l-iżvilupp teknoloġiku u l-ispazju, it-trasport, l-enerġija u l-politika awdjoviżiva.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

Il-Parlament huwa favur politika tal-ICTs robusta u avvanzata u kien attiv ħafna fl-adozzjoni ta' atti leġiżlattivi f'dan il-qasam sabiex jitjiebu l-benefiċċji għall-konsumaturi u n-negozji. Il-Parlament anke kkontribwixxa kontinwament biex tinżamm l-enfasi fuq il-kwistjonijiet tal-ICTs, permezz ta' rapporti fuq inizzjattiva proprja, mistoqsijiet orali u bil-miktub, studji^[12], workshops^[13], opinjonijiet u riżoluzzjonijiet, kif ukoll permezz ta' appelli

---

[9] Il-pjattaforma hija aċċessibbli fuq: <http://ec.europa.eu/consumers/odr/> u hawnhekk għandek issib informazzjoni addizzjonali: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/consumers/resolve-your-consumer-complaint_mt

[10] ĠU L 138, 25.5.2017, p. 131.

[11] ĠU L 321, 17.12.2018, p. 1

[12] It-Think Tank tal-PE: <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/mt/0083c7a4db/Think-Tank.html#studies>

[13] Seduti: <http://www.europarl.europa.eu/committees/mt/events.html?id=workshops#documents>

għal koordinazzjoni ikbar tal-isforzi nazzjonali għall-iżvilupp ta' servizzi pan-Ewropej u sostenn imsaħħaħ tal-UE għat-telekomunikazzjonijiet.

Il-Parlament fakkar ukoll fil-bżonn li jintuża l-ispettru tad-"dividend diġitali" biex iċ-ċittadini kollha tal-UE jkollhom aċċess għall-broadband, u enfazizza li tinħtieg aktar azzjoni biex jiġi żgurat l-aċċess veloċi u kullimkien għall-broadband, kif ukoll [litteriżmu u kompetenzi diġitali għaċ-ċittadini u l-konsumaturi kollha](#)^[14]. [Jenfazizza bl-istess mod l-importanza tas-sigurtà fl-ispazju ċibernetiku](#)^[15] sabiex jiġi żgurat ħarsien robust tal-privatezza u l-libertajiet ċivili għall-konsumaturi u n-negozji f'ambjent diġitali. Fl-istess ħin il-Parlament jipromwovi bil-qawwa n-newtralità teknoloġika, in-"newtralità tal-internet" u l-"libertajiet tal-internet" għaċ-ċittadini tal-UE, kif ukoll miżuri dwar l-aċċess għal jew l-użu ta' servizzi u applikazzjonijiet permezz tan-netwerks tat-telekomunikazzjoni, abbażi tar-rispett għad-drittijiet u l-libertajiet fundamentali taċ-ċittadini. Dawn il-miżuri jridu jiżguraw ukoll li [l-fornituri tas-servizz tal-internet ma jillimitawx il-kapaċità tal-utenti li jiksbu aċċess għal kontenut u applikazzjonijiet u/jew li jużaw is-servizzi tal-għażla tagħhom](#)^[16].

Il-Parlament qed jikkonsolida dawn il-garanziji b'mod sistematiku permezz tal-legiżlazzjoni. Qed jiżvolgi rwol fit-tneħħija tal-ostakli fis-Suq Uniku Diġitali u għall-modernizzazzjoni tar-regoli tal-UE dwar it-telekomunikazzjoni għall-prodotti u s-servizzi diġitali u mmexxija mid-data tal-lum [biex jiżdiedu l-benefiċċji diġitali għall-konsumaturi u n-negozji](#). Il-Parlament għalhekk tejjeb l-aċċess għad-data u t-trasferiment tagħha għal kulħadd billi stabbilixxa standards dwar in-newtralità tan-netwerks, armonizza l-użu tal-faxxa ta' frekwenzi 470-790 MHz, appoġġa l-konnessjonijiet tal-WiFi bla ħlas fl-ibliet u l-irġula kollha (Wifi4EU), investa f'servizzi ta' kwalità tal-cloud tal-informatika u tax-xjenza (il-Cloud Ewropew tax-Xjenza Miftuħa) u ġab fi tmiemhom it-tariffi tar-roaming, pereżempju kif muri minn ["Rome Like At Home"](#)^[17]. Il-Parlament beda u temm ħidma legiżlattiva importanti biex tingħata spinta lill-kummerċ elettroniku għall-konsumaturi u n-negozji fl-UE, speċjalment għall-SMEs. Eżempji jinkludu [d-Direttiva 2014/61/UE](#) dwar miżuri biex tonqos l-ispiza għall-installazzjoni ta' netwerks tal-komunikazzjoni elettronika b'veloċità għolja^[18] u [r-Regolament \(EU\) Nru 910/2014](#) dwar l-identifikazzjoni elettronika u s-servizzi fiduċjarji għal tranżazzjonijiet elettroniċi fis-suq intern^[19] biex jiffaċilita l-kummerċ elettroniku^[20]. B'risposta għall-proposti tal-Kummissjoni, il-Parlament appoġġa regoli modernizzati tad-drittijiet tal-awtur u l-aġġornament tar-regoli Ewropej tas-servizzi tal-midja awdjoviżivi.

Barra minn hekk, il-Parlament irnexxielu jiffinalizza l-ħidma legiżlattiva fuq ir-riforma tal-protezzjoni tad-data. Fis-27 ta' April 2016 giet adottata [d-Direttiva \(UE\) 2016/680](#)^[21] biex tiggarrantixxi l-applikazzjoni effettiva tal-protezzjoni ta' persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar tad-data personali bħala dritt fundamentali. Barra minn hekk, il-Parlament u l-Kunsill adottaw [ir-Regolament \(UE\) Nru 2016/679](#)^[22] dwar il-protezzjoni

[14]ĠU C 81 E, 15.3.2011, p. 45

[15]ĠU C 332 E, 15.11.2013, p. 22

[16]ĠU C 153 E, 31.5.2013, p. 128

[17]ĠU L 310, 26.11.2015, p. 1

[18]ĠU L 155, 23.5.2014, p. 1

[19]ĠU L 257, 28.8.2014, p. 73

[20]COM(2017)0228 – m'għadhiex fis-seħħ

[21]ĠU L 119, 4.5.2016, p. 89

[22]ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1.

tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment liberu ta' tali data. Dan l-aħħar, il-Kumitat għal-Libertajiet Ċivili, il-Ġustizzja u l-Intern (LIBE) tal-Parlament Ewropew ivvota favur ir-regoli dwar ir-rispett għall-ħajja privata u l-protezzjoni ta' data personali f'komunikazzjoni elettronika għall-faċilitazzjoni tan-negozju^[23]. Il-Parlament qed iwettaq xogħol leġiżlattiv estensiv fuq il-proposti pprezentati bħala segwitu għall-Istrateġija tas-Suq Uniku Diġitali u [r-riżoluzzjoni "Lejn Att dwar is-Suq Uniku Diġitali"](#)^[24], li tindirizza kwistjonijiet bħall-ibblukkar ġeografiku inġustifikat^[25], il-konsenja transfruntiera tal-pakketti^[26], il-portabilità transfruntiera tas-servizzi tal-kontenut online^[27], reviżjoni tar-Regolament dwar il-Kooperazzjoni fil-Protezzjoni tal-Konsumaturi^[28], is-servizzi tal-midja awdjoviziva^[29], il-fluss liberu ta' data mhux personali^[30], il-kuntratti għall-bejgħ online u bejgħ mill-bogħod ieħor ta' oġġetti^[31] u l-kuntratti għall-provvista ta' kontenut diġitali^[32]. Reċentement il-Parlament adotta riżoluzzjoni dwar il-konnettività tal-internet għat-tkabbir, il-kompetittività u l-koeżjoni: [is-soċjetà Ewropea tal-gigabits u l-5G](#)^[33] biex jipromwovi l-iskeda għat-tnedija tal-5G sabiex tkun faċilitata l-konnettività għall-konsumaturi u n-negozji.

Mariusz Maciejewski / Frédéric Gouardères
05/2019

---

[23][COM\(2017\)0010](#).

[24]ĠU C 11, 12.1.2018, p. 55

[25][COM\(2016\)0289](#).

[26][COM\(2016\)0285](#).

[27]COM (2015)0627.

[28][COM\(2016\)0283](#).

[29]COM(2016)0287.

[30][COM\(2017\)0495](#).

[31]COM(2015)0635.

[32]COM(2015)0634.

[33]ĠU C 307, 30.8.2018, p. 144.

